

Sygn. akt III RC 40/17

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Piszku III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Katarzyna Zielińska

Protokolant sekretarka Magdalena Milewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 sierpnia 2017 roku w P.

sprawy z powództwa K. K. (1)

przeciwko małoletniemu A. K. zastąpionemu przez przedstawicielkę ustawową S. S.

o obniżenie alimentów

oddala powództwo.

Sygn. akt III RC 40/17

## UZASADNIENIE

Powód K. K. (1) w dniu 1 marca 2017 roku wystąpił z pozwem o obniżenie alimentów, ustalonych w ugodzie zawartej przed Sądem Rejonowym w Piszku w dniu 25 października 2012 roku w sprawie III RC 183/12, na rzecz małoletniego A. K. z kwoty po 400 złotych do kwoty po 200 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu podniósł, że na mocy ugody zawartej 25 października 2012 roku przed Sądem Rejonowym w Piszku w sprawie III RC 183/12 zobowiązał się do łożenia na rzecz małoletniego pozwanego alimentów w wysokości po 400 złotych miesięcznie. Małoletni pozwany miał wówczas niespełna dwa lata i stale pozostawał przy matce. Matka małoletniego była osobą bezrobotną. Powód pracował w przedsiębiorstwie budowlanym na podstawie umowy zlecenia i podejmował różne prace dorywcze. Powód podniósł, że od czasu ustalenia tychże alimentów znacznemu zmniejszeniu uległy jego możliwości zarobkowe. W kwietniu 2015 roku został zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. w oparciu o umowy zlecenia na stanowisku cieśli. Jego miesięczne wynagrodzenie wynosiło 210 zł brutto. W dniu 26 czerwca 2015 roku powód, kierując samochodem służbowym należącym do jego pracodawcy, uległ wypadkowi przy pracy, za który nie ponosi odpowiedzialności. Nie naruszył żadnych przepisów ruchu drogowego. Zleceniodawca nie odprowadzał składek ubezpieczeniowych od powyższej umowy zlecenia. Z uwagi na brak ubezpieczenia społecznego, w tym ubezpieczenia wypadkowego, powód nie otrzymał z tego tytułu żadnych świadczeń i był zmuszony wystąpić o objęcie go ubezpieczeniem przez Gminny Ośrodek Pomocy (...) w Z.. Od czasu wypadku powód podlega długiej i kosztownej rehabilitacji. Jest całkowicie niezdolny do pracy i nie jest w stanie wykonywać pracy fizycznej. Do wykonywania innej pracy zarobkowej natomiast nie posiada kwalifikacji. Ponadto orzeczono wobec niego umiarkowany stopień niepełnosprawności. Występujące w jego przypadku schorzenia powodują istotne ograniczenia w zakresie funkcjonowania w sferze społecznej oraz w wykonywaniu jakiegokolwiek zatrudnienia. Powód wymaga okresowej pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wykonywaniu zadań życiowo uzasadnionych oraz pomocy m.in. w załatwianiu spraw urzędowych. Z tego powodu na podstawie decyzji Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w Z. z dnia 3 listopada 2016 roku uzyskał zasiłek stały od 1 listopada 2016 roku do 31 października 2019 roku w kwocie 604 zł, który stanowi obecnie jego główne źródło dochodu.

Podkreślił również, że małoletni pozwany będzie miał 6 lat. Powód rozumie, że potrzeby związane z jego utrzymaniem i wychowaniem stale rosną, lecz nie jest w stanie wywiązać się z przyjętego obowiązku. Wskazał, że matka małoletniego na pewno otrzymuje wsparcie z programu „500+”, który nie funkcjonował w chwili orzekania. Obecnie w pewnym sensie program rządowy rekompensuje brak oczekiwanego wsparcia z jego strony.

Przedstawicielka ustawowa małoletniego pozwanego A. K., S. S., wniosła o oddalenie powództwa w całości. Wskazała, że potrzeby małoletniego pozwanego wzrosły od daty ustalenia ostatnich alimentów. Powoda stać jest na wywiązywanie się z nałożonego obowiązku alimentacyjnego. Ponadto powód nie interesuje się małoletnim i nie pomaga w wychowaniu syna.

### **Sąd ustalił, co następuje:**

W dniu 25 października 2012 roku przed Sądem Rejonowym w Piszcu w sprawie III RC 183/12 K. K. (1) i S. S., rodzice małoletniego A. K., urodzonego (...), zawarli ugodę, na mocy której K. K. (1) zobowiązał się do płacenia na rzecz małoletniego A. K. alimentów w kwocie po 400 złotych miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, poczynając od dnia 1 października 2012 roku.

(dowód: uгода k. 10v w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 183/12; odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego pozwanego k. 4)

Małoletni A. K. miał wówczas niespełna dwa lata. Mieszkał razem z matką, która miała jeszcze córkę O. S.. S. S. nie pracowała. Razem z dziećmi mieszkała u swojej matki. Małoletni przewlekle chorował na zapalenie płuc. Stwierdzono u niego również refluks żołądka i skazę białkową.

(dowód: bezsporne ustalenia k. 10v w akta sprawy Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 183/12)

K. K. (1) na utrzymaniu miał tylko małoletniego A. K.. Pracował dorywczo przy pracach budowlanych, z których uzyskiwał około 1800 zł miesięcznie.

(dowody: bezsporne ustalenia k. 10v w aktach sprawy Sądu Rejonowego w Piszcu III RC 183/12)

Obecnie K. K. (1) skończył 30 lata. Jest kawalerem. Oprócz małoletniego A. K., posiada jeszcze syna K. K. (2). Jest obciążony na jego rzecz alimentami w wysokości po 350 złotych. K. K. (1) wystąpił o ich obniżenie do kwoty po 200 zł miesięcznie. Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim wyrokiem z dnia 12 maja 2017 roku w sprawie III RC 59/17 oddalił powództwo. Wyrok nie jest prawomocny.

(dowód: zeznania powoda k.117v-118; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim w sprawie III RC 59/17 wraz z uzasadnieniem k. 76-77)

K. K. (1) jest związany z M. C.. Jego partnerka ma syna w wieku 12 lat, na którego otrzymuje alimenty w wysokości 400 zł miesięcznie. Wspólnie zamieszkują w wynajętym mieszkaniu, którego miesięczny koszt wynosi około 750 zł. W całości ponosi go K. K. (1). M. C. nie pracuje, gdyż nie może znaleźć pracy. Jest na utrzymaniu K. K. (1).

(dowód: umowa najmu lokalu k. 70-72, 102-104; dowody opłat za mieszkanie i media k. 73-74, 105-106; zeznania powoda k. 117v-118)

26 czerwca 2015 roku K. K. (1) miał wypadek samochodowy. W wyniku którego doznał obrażeń ciała w postaci złamania zmiążdżeniowego wieloodłamowego nasady dalszej kości piszczelowej prawej z przemieszczeniem odłamów, złamania 1/3 dalszej kości strzałkowej prawej z przemieszczeniem odłamów, skręcenia stawu skokowego lewego. (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. orzeczeniem z dnia 7 października 2016 roku zaliczył go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, stwierdzając, że niepełnosprawności istnieje od dnia 26 czerwca 2015 roku. K. K. (1) może pracować w warunkach chronionych. Nie wymaga konieczności stałej lub długoterminowej opieki lub pomocy innej osoby. Wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji,

przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki. K. K. (1) jest pod stałą kontrolą chirurga, ortopedy i psychiatry. Przyjmuje lek, na które wydaje w granicach od 100 do 200 zł miesięcznie.

(dowód: dokumentacja medyczna powoda k. 7; 28-69; wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 335 § 1 kpk k. 8; orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 12; paragony i faktury związane z leczeniem powoda k. 111,112; zeznania powoda k. 117v-118)

Z tytułu wypadku K. K. (1) otrzymał w 2015 roku z towarzystwa ubezpieczeniowego odszkodowanie w wysokości 11 000 zł. Przeznaczył je na spłatę długu alimentacyjnego, innych długów i leczenie. Obecnie jego zadłużenie z tytułu kart kredytowych, pożyczek i alimentów wynosi około 80 000 zł. Spłaca je w miarę możliwości. Pomagają mu rodzice. Nie posiada żadnego majątku.

(dowód: zeznania powoda k.117v-118)

K. K. (1) jest zatrudniony do dnia 29 lutego 2020 roku w (...) Sp. z o.o. w W. jako pracownik ochrony na cały etat i uzyskuje wynagrodzenie w wysokości około 1500 zł netto (marzec 2017r. – 1483,61 zł, kwiecień 2017r. – 1547,61 zł, maj 2017r. – 1429,41 zł)

Dodatkowo wykonuje w Grupie (...) Sp. z o.o. w W. umowę zlecenie od 03 marca 2017 roku na czas nieokreślony i z tego tytułu uzyskał wynagrodzenie netto w miesiącach: marcu 2017r. w kwocie 1001,13 zł, kwietniu 2017r. – 394,88 zł, maju 2017r. – 724 zł.

(dowód: umowa o pracę powoda k. 24; zaświadczenie z (...) Sp. z o.o. w W. k. 114; zaświadczenie z Grupy (...) Sp. z o.o. w W. k. 115)

Małoletni A. K. ma 6 lat. Jest dzieckiem zdrowym. Mieszka z matką i przyrodnią siostrą O. S. na stacji. Matka małego jest związana z M. G.. Nie mieszkają razem. Za stację płaci 500 złotych oraz rachunki za prąd i internet w łącznej kwocie około 200 złotych. S. S. pracuje w sklepie monopolowym jako kasjerka-sprzedawca i zarabia najniższe wynagrodzenie. Otrzymuje na dwoje dzieci świadczenie wychowawcze „500+”. Małoletni A. K. uczęszcza do przedszkola. Opłaty związane z przedszkolem, w tym wyżywieniem, wynoszą około 130-140 zł miesięcznie. Małoletni uczęszcza na basen i jest to miesięczny koszt w wysokości około 100 zł.

(dowód: umowa o pracę i aneks do umowy o pracę matki małego pozwanego k. 88,89; umowa najmu lokalu k. 90-92; dowody opłat za czynsz k. 95-96; dowody opłat za energię elektryczną k. 97; dowody opłat za przedszkole k. 98; zeznania przedstawicielki ustawowej małego pozwanego k. 118-118v)

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz z przesłuchania stron.

Sąd przyjął za wiarygodne dowody w postaci dokumentów, albowiem nie było podstaw do ich podważenia. W szczególności żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności ani prawdziwości treści w nich zawartych.

### **Sąd zważył, co następuje:**

Jednym z podstawowych założeń prawa rodzinnego jest obowiązek wzajemnego wspierania się członków rodziny, skonkretyzowany w przepisach regulujących obowiązek alimentacyjny rodziców względem dziecka. Sam zaś obowiązek alimentacyjny polega na dostarczaniu środków utrzymania, a w razie potrzeby także wychowania. O jego zakresie decydują w każdym przypadku usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe zobowiązanego. Zakres tych potrzeb, które winny być przez rodziców zaspakajane, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dzieci i przygotowywać je należycie – odpowiednio do ich uzdolnień – do życia w społeczeństwie. Stosownie do tej dyrektywy, rodzice obowiązani są zapewnić dzieciom nie tylko środki na zakup żywności, czy odzieży, ale także na zaspokojenie ich potrzeb kulturalnych

i wypoczynku. Zważyć nadto należy, że zgodnie z treścią art. 135 § 1 kro, zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Z przepisu tego wypływa wniosek, że wysokość rat alimentacyjnych jest wypadkową pomiędzy usprawiedliwionymi potrzebami uprawnionego z jednej strony, z drugiej zaś – majątkowymi i zarobkowymi możliwościami zobowiązanego do alimentacji.

W razie zaś zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Zmianą stosunków w rozumieniu przepisu art. 138 kro, jest każda zmiana wpływająca na zmniejszenie lub zwiększenie kryteriów opisanych w przepisie art. 135 § 1 kro (zmiana ilościowa i jakościowa), z tym, że zmiana ta musi mieć charakter istotny. Innymi słowy chodzi tutaj o istotne zmniejszenie lub zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie lub zmniejszenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie albo zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Rozstrzygnięcie oparte na podstawie art. 138 kro polega na porównaniu stanu istniejącego w dacie ustalenia ostatecznych alimentów ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich zmianie.

W niniejszej sprawie od ostatecznego orzekania upłynęły ponad cztery lata. Od tego czasu wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniego pozwanego, czego nie kwestionował powód. Małoletni pozwany jest w wieku intensywnego wzrostu. Koszty związane z jego utrzymaniem są na pewno znaczne.

Bezspornym jest, że sytuacja rodzinna i majątkowa powoda od daty ustalenia ostatecznych alimentów również uległa zmianie. Powód ma na utrzymaniu drugiego syna. Uległ wypadkowy, co obniżyło jego możliwości zarobkowe, ale nie na tyle, aby nie mógł sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu na rzecz małoletniego pozwanego w ustalonej kwocie. Powód uzyskuje dochody z tytułu zatrudnienia i umowy zlecenia. Ponadto należy uznać za niezgodną z zasadami współżycia społecznego okoliczność, że powód kosztem małoletniego dziecka utrzymuje swoją partnerkę, która nie pracuje. Obowiązek alimentacyjny wobec dziecka, które nie jest w stanie jeszcze utrzymać się samodzielnie, wyprzedza zobowiązanie do utrzymywania dorosłej kobiety, która może sama zapracować na zaspokojenie potrzeb własnych i w odpowiednim zakresie swojego dziecka.

Trudna sytuacja materialna rodziców nie zwalnia ich od obowiązku świadczenia na potrzeby dzieci, chyba że takiej możliwości są pozbawieni w ogóle. Zatem zmuszeni są oni dzielić się z dziećmi nawet bardzo szczupłymi dochodami, a w sytuacjach skrajnych, zwłaszcza o charakterze przejściowym, sprostanie obowiązkowi alimentacyjnemu będzie wymagać poświęcenia części składników majątkowych.

Również powód podejmując określone decyzje finansowe, jak na przykład zaciągnięcie kredytu, musi brać pod uwagę, że obciąża go obowiązek alimentacyjny.

Oceniając zasadność roszczenia powoda, Sąd miał także na uwadze okoliczność, że rodzice nie są zobowiązani do zaspokajania finansowych potrzeb dziecka w częściach równych. Zgodnie z treścią art. 135 § 2 kro, wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie. W niniejszej sprawie to głównie matka małoletniego pozwanego czyni starania o jego rozwój umysłowy i fizyczny, co wiąże się z nakładem osobistej pracy wychowawczej. Dlatego też ciężar finansowego utrzymania małoletniego w znacznej mierze powinien obciążać powoda.

W tym miejscu należy również odnieść się do podnoszonego faktu otrzymywania przez matkę małoletniego pozwanego świadczenia wychowawczego. Uregulował to ustawodawca w art. 135 § 3 pkt 3) kro, który stanowi, że na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływa świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W tej sytuacji żądanie powoda nie może się ostać.

Z uwagi na powyższe, w oparciu o wyżej wskazane przepisy prawa, Sąd oddalił powództwo w całości.